

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

15 décembre 2010

PROPOSITION DE LOI**modifiant le Code civil en ce qui concerne
le partenariat de complaisance**(déposée par Mme Sarah Smeyers et consorts)
_____**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

15 december 2010

WETSVOORSTEL**tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek
wat het schijnpartnerschap betreft**(ingediend door mevrouw Sarah Smeyers c.s.)
_____**RÉSUMÉ**

À l'heure actuelle, l'officier de l'État civil ne peut refuser une déclaration de cohabitation légale, même si les intéressés ont pour seul objectif d'en tirer un avantage en matière de séjour.

Cette proposition de loi vise à permettre dans ce cas à l'officier de l'État civil de refuser la déclaration.

SAMENVATTING

Momenteel kan de ambtenaar van de burgerlijke stand een verklaring van wettelijke samenwoning niet weigeren ook al hebben de betrokkenen enkel de intentie een verblijfsrechtelijk voordeel te bekomen.

Dit wetsvoorstel strekt ertoe de ambtenaar in dat geval de mogelijkheid toe te kennen de verklaring te weigeren.

N-VA : Nieuw-Vlaamse Alliantie PS : Parti Socialiste MR : Mouvement Réformateur CD&V : Christen-Democratisch en Vlaams sp.a : socialistische partij anders Ecolo-Groen! : Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen Open Vld : Open Vlaamse liberalen en democraten VB : Vlaams Belang cdH : centre démocrate Humaniste LDD : Lijst Dedecker PP : Parti Populaire	
<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i> DOC 53 0000/000: Document parlementaire de la 53ème législature, suivi du n° de base et du n° consécutif QRVA: Questions et Réponses écrites CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte) CRABV: Compte Rendu Analytique (couverture bleue) CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon) PLEN: Séance plénière COM: Réunion de commission MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i> DOC 53 0000/000: Parlementair document van de 53e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft) CRABV: Beknopt Verslag (blauwe kaft) CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft) PLEN: Plenum COM: Commissievergadering MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)
<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i> Commandes: Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.laChambre.be e-mail : publications@laChambre.be	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i> Bestellingen: Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.deKamer.be e-mail : publicaties@deKamer.be

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi reprend le texte de la proposition de loi DOC 52 1800/001.

À l'heure actuelle, il n'existe pas de définition légale, ni d'interdiction, du "partenariat de complaisance". Il en va autrement pour le mariage: les articles 146*bis* et 167 du Code civil prévoient que le mariage ne peut être célébré si l'intention de l'un au moins des époux n'est manifestement pas la création d'une communauté de vie durable, mais vise uniquement l'obtention d'un avantage en matière de séjour, lié au statut d'époux.

La présente proposition de loi vise à combler la lacune existant aujourd'hui au niveau de la cohabitation légale.

Les officiers de l'État civil ne sont pas habilités à exécuter un contrôle du domicile dans le cadre d'une déclaration de cohabitation légale. L'Office des Étrangers peut y procéder, mais ne le fait apparemment pas de façon systématique.

Il en résulte que beaucoup de "faux couples" cohabitent légalement pendant trois ans et mettent ensuite un terme à cette cohabitation, s'étant ainsi créé un droit de séjour permanent.

En l'absence de base légale, aucun permis de séjour n'a été refusé pour cause de "partenariat de complaisance".

En octobre 2008, en concertation avec l'Office des Étrangers, on a proposé aux officiers de l'État civil et au parquet de refuser le partenariat projeté, en cas de cohabitation de complaisance manifeste, sur la base des principes généraux du droit tels que l'interdiction de la fraude ou de l'abus de droit.

Dès lors que partenariat de complaisance et mariage de complaisance doivent être traités sur un pied d'égalité, nous proposons d'inscrire dans le Code civil des dispositions analogues à celles incriminant le mariage blanc.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel neemt de tekst over van wetsvoorstel DOC 52 1800/001.

Op vandaag bestaat er geen wettelijke definitie en verbod van "schijnpartnerschap". Voor het huwelijk is dit wel het geval: artikel 146*bis* en 167 van het Burgerlijk Wetboek voorzien dat het huwelijk niet kan worden voltrokken wanneer het er kennelijk niet op gericht is een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen, maar enkel op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat is verbonden aan de staat van gehuwde.

Onderhavig wetsvoorstel beoogt tegemoet te komen aan de lacune die er op heden is bij de wettelijke samenwoning.

Ambtenaren van de burgerlijke stand hebben geen bevoegdheid om bij een verklaring van wettelijke samenwoning een woonstcontrole uit te voeren. De Dienst Vreemdelingenzaken kan dit wel doen, maar voert dit blijkbaar niet stelselmatig uit.

Dit heeft tot gevolg dat tal van "valse koppels" drie jaar wettelijk samenwonen om daarna deze samenwoning te verbreken, waardoor zij voor zichzelf wel een duurzaam verblijfsrecht gecreëerd hebben.

Bij gebreke aan wettelijke basis werden als dusdanig geen verblijfsvergunningen geweigerd wegens "schijnpartnerschap".

In oktober 2008 werd in overleg met de Dienst Vreemdelingenzaken, ambtenaren van de burgerlijke stand en het parket voorgesteld dat het voorgenomen partnerschap zou geweigerd worden in geval van duidelijke schijnsituatie op grond van algemene rechtsbeginselen zoals verbod van fraude of rechtsmisbruik.

Gezien het schijnpartnerschap op dezelfde wijze als het schijnhuwelijk moet worden aangepakt, wordt voorgesteld de bepalingen in verband met het schijnhuwelijk naar analogie met het schijnpartnerschap over op te nemen in de wet.

Sarah SMEYERS (N-VA)
Siegfried BRACKE (N-VA)
Kristien VAN VAERENBERGH (N-VA)
Sophie DE WIT (N-VA)
Theo FRANCKEN (N-VA)

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 1476 du Code civil, modifié en dernier lieu par la loi du 3 décembre 2005, il est inséré un paragraphe 1/1 rédigé comme suit:

“§ 1/1. Il n'y a pas de cohabitation légale lorsque, en dépit de la mention de la volonté des deux parties de cohabiter légalement, il ressort d'une combinaison de circonstances que l'intention de l'une au moins des parties n'est manifestement pas la création d'une communauté de vie durable, mais uniquement l'obtention d'un avantage en matière de séjour, lié au statut de partenaire.

L'officier de l'état civil refuse la déclaration de cohabitation légale si les conditions requises pour pouvoir cohabiter légalement ne sont pas remplies ou s'il est d'avis que celle-ci est contraire aux principes de l'ordre public.

L'article 167, alinéas 2 à 6, s'applique *mutatis mutandis*.”.

26 octobre 2010

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 1476 van het Burgerlijk Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 3 december 2005, wordt een paragraaf 1/1 ingevoegd, luidende:

“§ 1/1. Er is geen wettelijke samenwoning wanneer, ondanks de vermelde wil van beide partijen om wettelijk samen te wonen, uit een geheel van omstandigheden blijkt dat de intentie van minstens één van de partijen kennelijk niet is gericht op het tot stand brengen van een duurzame levensgemeenschap, maar enkel op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat is verbonden aan de staat van partnerschap.

De ambtenaar van de burgerlijke stand aanvaardt de verklaring van wettelijke samenwoning niet indien niet is voldaan aan de voorwaarden vereist om een wettelijke samenwoning te mogen aangaan, of indien hij van oordeel is dat deze in strijd is met de beginselen van de openbare orde.

Artikel 167, tweede tot zesde lid, is van overeenkomstige toepassing.”.

26 oktober 2010

Sarah SMEYERS (N-VA)
Siegfried BRACKE (N-VA)
Kristien VAN VAERENBERGH (N-VA)
Sophie DE WIT (N-VA)
Theo FRANCKEN (N-VA)